

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Capvt X. De pseudoprophetaru[m] fallacia in docendo, & vaticinando, &
fraude in agendo.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

CAPVT X.

DE PSEVDOPROPHE-
tarum fallacia in docendo &
vaticinando & fraude
in agendo.

Hic occurrit primò illorum fallacia in docendo & vaticinando. Falsi enim prophetæ inter eos sunt, qui Eccles. 1. 40. *accesserunt malignè ad Dominum, & cor eorum plenum est fallacia.* Hi sunt vt Elymas magus, ad quem D Paulus Actor. 13. 10. ait *O plene omni dolo, & omni fallacia, fili Diaboli, inimice omnis iustitie, non desinis subuertere vias Domini rectas: & nunc ecce manus Domini super te, & eris cecus, non videns solem vsq; ad tempus.* Sic fallunt populum cùm falsò diuinant, vt ostendimus ex parte capite primo, & hic licebit quædam

Michae- in similem rem adiungere huius rei certifi-
lis Stifelij sima exempla, quibus eorum fallaciam a-
vaticiniū gnoscas. Anno à Christo nato 1533. Lu-
de die in- therani in nōnullis oppidis, maximè Vvit-
dicy futu tenbergæ omnem nquarunt operam, vt
ro anno propheticæ gratiæ opinionem aliquam si-
1533. bi conciliarent, & vt maiores viderentur

Apostolis

Apostolis & angelis cælestibus, qui nec diem nec horam nouissimam cognitam habent teste Christo Matth. 24. Marc. 13. multa in vulgus sparserunt, non solum de iam iamq; impendente extremo iudicio, sed etiam de certa eius die, 3. scilicet Octobris futura, non tantum ad populum, sed nobiles etiam viros. Res demum eò deducta, vt neque agricolæ sulcos aratris inducere, aut quicquam seminare, neque ciues quicquam ædificare voluerint. Nonnulli etiam nobiles, tanquam iam constituto certo & supremo mundi die animam acturi, sanctissimo Eucharistiæ sacramento sese munierunt: sed res in risum abiit. Idem multis Anabaptistis vsu venit. Author huius Tragædiæ fuit Michael Stifelius. Hanc eandem historiam Hanardus Gameraus Ecloga nona lepido carmine refert, quam in gratiam lectoris hîc subiicere visum est. Depingit enim totum hoc vaticinium in particulari, cum protestatione pseudoprophetiæ à Luthero facta.

*Eheu, Fauste (precor) nunc q̄ me perdidit audi
Est in Saxonia, qua me nutriti alumnus
Patria, de lignis Holtz dorffia dicta, vocatur.
Hac cum susciperet falsis de vatibus vnum
Se simul & miseros nos perdidit ipsa colonos*

I 5

Fundi-

*In Holtz
dorff con-
rigit.*

106 DE FALSIS PROPHETIS,

Funditus : & populum miserè velut ense per-
emit.

Michael
Stifelius. Namq; Michaelè quendam p̄ vate recepit
Nomine Stifelium, socium comitemq; Lutheri
Cùm coleret monachos, & cùm turbaret eosdè.
Is se sacra putans mysteria scire Deorum,
Quadrati numeri secum ratione putata
Dixit in hoc ipso, què nos memorauimus anno
Quod foret Octobris decimã lux circiter horã
Tertia supremi perituri terminus cui

Agricola
quomodo
decepti,
Lutherus
simul &
Melan-
thon. Credita sub tanto res tanquã vera Magistro.
Agricolas ruri, sed & intra mœnia ciues
Luminibus claris obducta nube fefellit.
Quem non deciperet, credebat id esse Lutheru
Vaticinaturò subscribebatq; Melanthon,
Hi qui Misniacam subigebant vomere terrã,
Et qui Saxonici cultores ruris eramus,
Incultos agros, incultaq; tecta domorum
Et patiebamur sine frugibus arua perire :
Hoc satis esse rati si tantum venter haberet,
Quantum sufficeret dictas ad temporis horas,
Nos igitur socij, summis pro viribus omnes
Pergræcabamur sic, ut nihil esset in ære,
Nil itidem pecoris, cùm tempora dicta ve-
nirent.

Cum tamen ille dies Octobris tertius esset,
Conueniunt omnes, quorum stultissimus ipse
Consistit medius, faustumq; precatur, & orat:
Agricolis

Agricolis etiam frustra metuentibus inquit
 Stifelius clamans: surgendi tempus adesse,
 Supremumq; diem nostra venisse salutis;
 Nam quo quisq; modo vestitus staret ibidem,
 Hoc debere statim celo super aethera ferri.

Adesse
 diem, clama-
 mat.

At cum iudicij iam dudum tempus adesset:

Mit Stif-
 len vnd
 sporen.

Vt dubitans secum presagia falsa putaret,
 Fortuito quidam veniens ab origine ventus,
 Eludit subito mendacem turbine vatem;

Qui simul ac perit, nos pene periuimus una,
 Quod non adfuerit index cum turbine Chri-
 stus.

Nam propter pecudes, propter bona perditæ
 mœstis

Grata dies nobis toties promissa fuisset,

Ergo Stifelium manibus post terga reuinctis Stifelissæ,

Atq; manus pedibus per mutua vincula nexis capitur.

In curru positum, nunc huc raptamus, & illuc

Donec ad eximiam fessi deuenimus urbem,

Candida qua niuei sortitur nomina montis.

Hic nos iudicio damnandum sistimus a quo, Sistitur

Parua petituri magno solatia damno, iudicio.

Sed frustra petimus, frustra culpamus iniquū

Frustra carceribus clausum detrudimus hostē

Quo duce communis sortis fortuna perisset,

Nam (quia de corio fuit ipse Lutherus eodem Lutherus

E quo Stifelio factum dedit ocrea nomen.) Stifely

Demonibus nostris, & certa morte redemptū, defensor.

Ex celo

*Excellentis magica turpissimus arte Lutherus
Stifelium nota profectum reddidit edi.*

*Occidūt
se aliqui
rustici
decepti.*

*Nos verò miseros, miseros nos ille reliquit
Elusos miserè, quorum pars tabe periiit,
Pars sua crudeli confodit pectora ferro,
Pars quorū numerum fugiēs mestissimus auxi
Diuersas adit patriis à sedibus oras.*

*O utinam verò contingeret infimus ordo,
In quo seruitij mihi pondera ferre liceret.*

*Iohannes
Campanus
fallit
similiter
rusticos.*

Haud dissimile est quod Guilhelmus Lindanus lib. 1. cap. 9. de fugiendis idolis in medium adfert de quodam Iohanne Campano concionatore hæretico, qui in ducatu Cliuensi similia tentauit, scribit enim ita, Persuaserat Iohannes Campanus miseris rusticis non longè à fluuio Rura degentibus, quod vel hodie res ipsa loquitur, & testantur vicini, ne amplius austeris sese frangerent agriculturæ laboribus: non sese frustra duris vexarent, diutius fatigarent, enecarent fodiendi, arandi, metendi sudoribus, instare diem iudicii: breui omnia inundationibus aquarum delenda; indulgerent genio igitur, molliter sese tractarent, suauius viuerent, quæ misellæ supererant vitæ rusticanæ, omnia prope diem certo certius peritura. Illi stolidi stolido ac deliro prophetæ creduli suos

ven-

vendunt agellos, qui illos emit, sensit non frustra sese illum aluisse prophetam.

Sic Martialis in Cinnam ludit, qui cognita ab Astrologo morte sibi, vt persuasus erat, imminente, amplissimum patrimonium vix annuo spacio dilapidat. Luffit ille in Cinnam hoc Epigramma.

*Dixerat Astrologus periturum te cito Cinna,
Nec puto mentitus, dixerat ille mihi:*

At tu dum metuis ne quid post fata relinquant,

Hausisti patrias luxuriosus opes,

Bisq; tuum decies non toto tabuit anno

Dic mihi non hoc est, Cinna perire tuo.

Sic & David Georgius Basiliensium quorundam pseudoapostolus, mutato nomine quod prius habebat Iohannis Bruck, verum Dauidem à Deo & verum Christum promissum se prædicauit, prius maximis in Germania inferiori excitatis turbis: postquam verò multis fallaciter imposuisset, anno 1556. octauo Calendas Septébris expirans, prædixit se post triennium reuicturum, & præstiturum ea, quæ discipulis amplissima promississet. At præuenit eum vigilantia senatus Basiliensis: anno enim 1559. pridie Idus Maij corpus illius ex æde D. Leonardo sacra, qui huiusmodi in sua Ecclesia pestes minimè perferre potuit, erutum carnicifci,

*Cinna ir-
ridesurq;
patrimo-
nium ab-
sumpse-
rat spe
mortis.*

*Davidis
Georgij
impostu-
ra.*

NO DE FALSIS PROPHETIS

nifici, vt & scripta eius, commendatū fuit: qui illud in altum erectum, populo prius spectandum frequentissimo, ne fallerentur in persona hominis improbi, proposuit, ac tandem ne intra paucos adhuc menses, qui eius vaticinio implendo restabant, resurgeret, flammis adhibitis prohibuit, cum summa & sempiterna discipulorum & generis ipsius ignominia. Est & hoc notatu dignum, Dauidem Georgium nomen suum, vt melius traduceret, mutasse: hoc

Hereticis familia re mutare nomen enim familiarissimum fuisse his lupis, vt alio nomine se tegerent, testatur antiquitas, & nostri temporis heretici. In antiquitate id notauit Ambrosius in Auxentio, qui nomen sibi sumpsit Mercurii, de quo D. Ambrosius tom. 3. epist. 5. oratione in Auxentium de non tradendis Basilicis. Auxentius, inquit, ne cognosceretur quis esset, mutauit sibi vocabulum; vt quia hic fuerat Auxentius Episcopus Arrianus, ad decipiendam plebem, quam ille tenuerat, vocauit se Mercurium. Mutauit ergo vocabulum, sed perfidiam non mutauit: exiit lupum, & induit lupum. Hæc D. Ambrosius. Nostris temporibus Calvinus se Alcuinum appellauit. Sub nomine enim Alcuini, quem Caroli Magni præceptorem fuisse

fuisse historiz tradunt sic scribit. Institutio Christianæ religionis, nunc verò de-
nuò suo titulo respondens, auctore Alcuino Argétorati apud VVendelinum Rihe-
lium mense August. anno M. D. XXXIX. Eum verò Alcuinum Caroli Magni præ-
ceptorem intelligi velle constat, eò quòd mentitur præfationis suæ titulum, quasi ab Alcuino scriptum, cum ita scribit. Potentissimo Illustrissimoque Monarchæ, magno Francorum Regi, Principi ac Domino suo Alcuinus. Sic Martinus Bucerus Aretii Felini nomen sibi sumpsit: commẽ-
taria enim ipsius in psalmos ita inscribuntur, Psalmorum libri quoq; ad Hebraicam veritatem versi, & familiari explanatione elucidati per Aretium Felinum Theologum. Et mox subiungit, cui quasi dedicet. Clarissimo ac pientissimo Principi Francisco Valesio Christianissimo Galliarum regi primogenito, & Delphino Aretius Felinus salutem precatur. Lugduni III. Idus Iulias, anno XXIX. Quod idẽ fecerunt cõ-
plures alij. Meritò ergo fallacia illa ingenia cane & angue peius detestãda. *Sex enim sunt, vt est Pro. 6. 16. quæ odit Dominus, & septimũ detestatur anima eius, oculos sublimes, linguã mendacẽ, manus effundẽtes innoxium sanguinem,*

cor machinans cogitationes pessimas, pedes vè-
 loces ad effundendum sanguinem, proferentem
 mendacia testem fallacem, & eum qui seminat
 inter fratres discordiam. Singula his prophe-
 tis in summo gradu respondent. Ratio ve-
 rò huius est ea, quam idem Sapiens tradit
 libro eodem cap. 26. 28. *Lingua fallax non
 amat veritatem, & os lubricum operatur rui-
 nas.* De his ad extremum in lamentationi-
 bus conqueritur Ieremias Thr. 2. 14. *Pro-
 pheta tui viderunt tibi falsa & stulta, nec ape-
 riebant iniquitatem tuam, ut te ad pœniten-
 tiam pronocarent: viderunt autem tibi assum-
 ptiones falsas & eiectiones.* Plura de hac re
 vide c. 1. & 5. superiori. De fraude verò in
 agendo nō est vt dicamus: potissima enim
 eorum fraus est, vt vel sacra Patrum Con-
 cilia impediant, vel in illis apertissimis
 mendaciis agant. Hæc Concilia olim ab
 hæreticis impedita fuisse tempore D. Au-
 gustini, fatetur ipsemet tomo secundo epi-
 stola 152. his verbis: *Ecce Episcopi partis
 vestræ, quos omnes elegerunt, vt pro om-
 nibus loquerentur, conati sunt quantum
 potuerunt, vt omnino ipsa causa non age-
 retur, propter quam tantus numerus Epi-
 scoporum vtriusq; partis de vniuersa A-
 frica, & de tam longinquis locis Carthagi-
 nem*

*Fraus
 pseudo p^{ro}
 phetarū
 vt impe-
 diancō-
 cilia.*

nem venerat. Et cum omnis anima suspensa expectaret, in tanta collatione quid ageretur, illi vehementer instabant ut nihil ageretur. Quare hoc? nisi quia causam suam malam sciebant & facillimè se posse conuinci, si ageretur, dubitare non poterant? Ipse ergo animus eorum, quo timebant ne causa ageretur, iam victos eos esse monstrabat. Si enim extorquerent quod volebant, ut iam collatio ipsa non fieret, nec disputationibus nostris veritas appareret, redeuntes à Carthagine, quid vobis erant responsuri, quid demonstraturi? Credo prolaturi erant gesta, & dicturi vobis. Nos instabamus ut causa ageretur. Illi instabant ut non ageretur. Vos expectatis videre quid egerimus. Ecce legite ubi eos vicimus: ut nihil ageremus: Forte & vos responderetis, si cor haberetis: nihil ergo acturi, ut quid istis? vel potius qui nihil egistis, ut quid redistis? Denique posteaquam non potuerunt efficere quod conati sunt, id est, ut causa non ageretur, ipsa actio demonstravit quid timuerint, quando in omnibus victi sunt. Apertissimis eos mendacijs egisse docuit paulò ante in eadem epist. his verbis, Cum in auribus nostris fama crebesce-

*Eadem
fraus, ut
in concilijs
mendacijs
agant.*

K

ret,

ret, hoc vobis vestros Episcopos dicere, cognitorem præmio fuisse corruptum, ut contra eos sententia proferretur. Vos autem ista facile credere, ac propterea multos vestrum adhuc nolle acquiescere veritati placuit nobis cogente Domini charitate ex concilio nostro hæc ad vos scripta dirigere: quibus primitus admoneremini, illos vobis victos atq; conuictos hæc mendacia iactare: qui etiam in suo mandato, quod pro illa collatione fecerunt, & suis hominibus atque subscriptionibus firmauerunt: nos illic traditores, & persecutores suos esse dicentes, in falsitate atque mendacio manifestissimo detecti, atq; conuicti sunt: ita ut volentes gloriari de multitudine Coepiscoporum suorum inter aliquorum absentium nomina etiam mortui nomen inferrent: & cum quæreretur ubi esset, subita perturbatione cæcati, ipsi eum confiterentur in itinere defecisse. Et cum interrogarentur, quomodo potuerit apud Carthaginem subsistere, qui in itinere tum defecerat, vehementius perturbati, alio mendacio se obligauerunt, respondentes eum Carthagine redeuntem fuisse defunctum.

De quo mendacio exire omnino minimè potuerunt. Ecce quibus creditis, vel de antiqua traditione, vel de cognitoris corruptione, qui mandatum suum vbi nobis obiecerunt crimen traditionis, non potuerunt conscribere sine crimine falsitatis. Et infra. Quoscumque ergo accusare voluerunt, nullis certis documentis probare potuerunt. Quicquid autem nos & pro Ecclesiæ causa, & pro Cæciliani causa diximus, & verbis suis & lectionibus à se prolatis etiam ipsi confirmauerunt. Nam protulerunt primò codicem Optati, vnde quasi probarent Cæcilianum ab Imperatore damnatum. Qui codex cum contra illos legeretur, & magis ostenderet Cæcilianum fuisse purgatum: ab omnibus risi sunt. Sed quia ipse risus non potuit ab exceptoribus excipi, verbis suis apud acta risos se esse testati sunt. Iterum recitauerunt & protulerunt libellum Imperatori Constantino à suis maioribus datum, vbi questi sunt, quod eos memoratus Imperator grauitè persequeretur, ac sic eodem libello manifestarunt, se apud Imperatorem à Cæciliano fuisse superatos, falsumque esse, quod dixerant eum ab Imperatore damnatum.

Augusta Simile fuit in nostri temporis homini-
na confes bus Luthero & Philippo, quos Augustanae
sionis au- confessionis auctores fuisse nulli dubiū est
ctores pro qui sæpius ad sacrosanctum generale Con-
uocāt ad cilium prouocant, in ipsa præfatione Au-
Cōcilium gustanae Confessionis (neget qui audet) vbi
generale. & petunt vt S. Cæsarea Maiestas agat cum
 Romano summo Pontifice vt Concilium
 Generale indicat, ad quod prouocant for-
 ma vt meliori. Persuasus Pontifex indicit
 Concilium generale Tridentinum, con-
 uocat ex omni Europa, quos potest sanctæ
 memoriæ Paulus III. continuat Iulius III.
 & Paulus IV. Sed nec Lutherus nec Philip-
 pus Melanthon comparet, aut quisquam
 alius ex illorum secta. Interim congre-
 gantur tot legati summorum Pontificum,
 Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, E-
 piscopi, Abbates, Generales ordinum, Sa-
 crarum legum, & SS. Theologiæ Docto-
 res, & ad horum defensionem & auctori-
 tatem, Ducum & Principum oratores, vo-
 cantur & protestantes.

Salus cō- datur
ductus da Ut autem tutò adesse possint, datur
tus tri- primò solis Protestantibus insignis saluus
plex à cō conductus, quem vide in Sacrosancti Con-
cilio Tri- cilij Tridentini sessione XIII. sed nullus
dentinc. illorum comparuit. Repetitur grauior
 saluus

saluus conductus sessione XV. desident
 domi Lutherus, domi Melanthon, datur
 tertius sessione XVIII. toti Germanicæ
 nationi, apparet nullus, fertur tamen, cum
 hic saluus conductus Luthero insinuatus
 est, eum ostendisse suæ Dalilæ Catharinæ
 imaginem in tabella depictam, & promif-
 fisse illam missurum ad tam sacrum & sa-
 crosanctum Concilium. Anne fraus est,
 sic abductę plebeculæ tales fucos vendere,
 & inani spe lactata plebe ad Concilium
 tam Sanctum sese vltro, & in comitijs sacri
 Romani Imperij tabulis publicis offerre?
 Sed & alijs nationibus saluum conductum
 oblatum in eadem sessione XVIII. ex
 eius exemplari satis surperq; con-
 stabit legere volenti.

* *
*

K 3

CAPVT